

80. Jiráskův Hronov 30.7. - 7.8. 2010

JIRÁSKŮV
Hronov
80. ročník
Hronov
JIRÁSKŮV

Zpravodaj

6

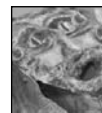
Hronovská diskusní fóra

Zájemci o diskutování či naslouchání si přijdou na své.

čtěte na straně 15

Předpověď na čtvrtek: Oblačno až zataženo, na většině území občas dešť nebo přeháňky. Noční teploty 14 až 10 st.C, denní 18 až 23 st.C. Slabý západní vítr.

Hustokrutý intoš hlášky

Překvap nás úplně nečekanou intoš hláškou, který natuty neodoláme...

čtěte na straně 18

Očima dětí

Taky máme svoje jubileum: jsme na Hronově po desáté! Já vím, není to žádná sláva, ale co chcete za rekordy, když začnete teprve ve čtyřicetiletí...

Sedmiletá dcerka je tu po sedmé a devítiletý synek po desáté. Donedávna jsme s manželkou festival trávili tak, že jeden seděl v divadle a druhý zběsile drncal kočárkem v parku a počítal pomalu se vlečoucí minuty. Minulý rok jsme brali děti s sebou na vybraná představení a letos

už s námi chodí na všechno (ano, jsou to ty zlobivé děti, co běhají po náměstí a v hledišti se vrtí). Co víc, po každém představení nám děti přichystají i rozbořový seminář se spoustou otázek (Proč ten pastýř brečel? Vysvětluji v kostce životní příběh pastýře, jenže jako vy-

světlení to nestačí: Tak proč ten pastýř svého syna líp nevychoval??), takže už ani nemusíme navštěvovat diskusní klub pana Císaře.

Jako správný, úzkostlivý rodič se o děti bojím. Hlavně aby se nenudily a aby se jim divadlo neznechutilo. A tak během tohoto ročníku vítám divadelnost, vizuálnost, hravost, sdělnost a nějak hůř snáším strnulost, zaobalenost, překombinovanost. Když se dívám na představení jejich očima, trvá monolog pastýře čtyři hodiny. Postavy v ochranných protijaderných oblecích kráčí přes jeviště snad po třicáté. Klavír hraje k Jelizavětě stále do kola to samé a strohá scéna většiny inscenací je děsně nezajímavá. Když ale vyjdeme z divadla na náměstí a děti říkají své dojmy, zjišťuju, že to s tou starostlivostí přeháním. Že se děti o sebe nějak postarají. Že to zkrátka vidí všechno po svém a i čas jim utíká jinak. Co z toho plyne? Že nemá smysl přemýšlet za někoho jiného, protože to ani nejde. Je důležité, co se líbí a nelíbí člověku samotnému, ať už v hledišti, nebo na jevišti.

Jan Červený

Pimprlové divadlo jsem nepřijal

ROZHOVOR

Miloslav

Klíma

Řadu let spolupracoval s režisérem Janem Grossmanem a na druhé straně s Josefem Křoftou. Považuje to za své štěstí, protože „měl tak krásně rozkročený divadelní život jako málokdo na světě!“

Prof. Miloslav Klíma je mezi svými studenty proslulý heslem: „Opis, ne popis!“ a dále obavou, že kvůli faktografii a encyklopedickým informacím ubývá potřeba vytvářet metafory, i schopnost je číst. Má rád divadlo, které se neodehrává ve slovech, ale v akcích a základem je pro něj dramatická situace. Seminaristům se zde snaží vysvětlit, že jejich divadlo se možná obejde bez dramaturga, ale rozhodně ne bez dramaturgie!

Překvapili vás něčím účastníci vašeho semináře?

Dopředu jsem jim zadal úkol, aby se pokusili podle pohádky Pasáček vepřů připravit scénář pro inscenování. Společně jsme pak rozebírali, zkoumali, jestli jejich postup má nebo nemá dramatickou situaci a diskutovali o zvoleném způsobu divadelního uvažování. Trochu jsem se při tom polekal, jak často se používá vypravěč jako epický princip, který všechno vyřeší. Ale když se na divadle všechno jenom řekne, pak si kladu otázku: je to ještě divadlo?

Setkáváte se s tím, že by od vás lidé chtěli slyšet nějaký „návod, jak dělat divadlo“?

Ano, ale na to vždy říkám: Chcete-li dělat divadlo s návodem, tak raději žádné nedělejte! Návod nemůže existovat, protože každá nová inscenace je originál. Jsou samozřejmě určitá pravidla, kompoziční záležitosti, žánry apod., to všechno mohu vzít v potaz, ale při tvorbě jde vždy o hledání. Pro jednoho je v určitém textu důležité to, pro jiného ono. Čili neexistují obecné návody, neexistuje ani dobře nebo špatně, existuje rozhodnutě nebo nerozhodnutě.

To je jedna z vašich zásad. A patří k nim i zamyšlení o tom, že všude je spousta nápadů...

Alfréd Radok říkal, že dostat nápad není problém, ale umění začíná tam, kde

se nápadu umím zbavit. V každé hospodě můžete vidlemi přehazovat spoustu úžasných nápadů, ale zrealizovat, zartikulovat nápad tak, aby se dal provést, byl čitelný, strukturovaný, srozumitelný a fungoval s těmi, jimž je adresně určen, to je skutečně umění. Abych toho dosáhl, musím zahodit milióny nápadů, abych vyselekoval ten opravdu nejlepší.

V posledních letech jste spojován s loutkovým divadlem, cítíte se jako loutkář?

Ne, to se neodvažuji. Slovo „loutkář“ se většinou chápe jako jistá ortodoxnost nebo zaujatost. Já jsem se k loutkovému divadlu dostal díky kontaktu s Josefem Křoftou a divadlem Drak. Pracoval jsem s nimi v 80. letech, kdy byl Drak velmi slavný po celém světě a bylo pro nás důležité především hledání, experimentování, tvůrčí neklid. To mě bavilo! Vždy jsem svou pozici chápal, že jsem divadelník, který toho času ke svému vyjádření víc používá materiály, loutky apod., ale loutkové divadlo, jak se dnes často „pimprlově“ chápe, jsem nikdy do sebe nepřijal.

Mám dojem, že se právě materiálové nebo loutkové divadlo tak, jak ho vnímáte vy, stává oblíbenou cestou současných – i činoherních – divadelníků. Vidíte to taky tak?

Často ano, protože není výjimkou, že se rekvizity oživují, stávají se spíš

postavou než rekvizitou, konají, jednají, někdo je animuje a pak je zase odloží. Myslím, že vývoj loutkového divadla, co se týče mnohosti prostředků, hodně obohatil i vývoj divadla jako takového. Jen se domnívám, že hravost a asociativní akcent, který to přineslo, může být jen přechodnou vlnou. Za 20 let bude třeba velmi avantgardní vzít text Ibsena a zahrát ho celý od A do Z. Divadlo prostě není nikdy stále stejné.

Divadlo je umění a hodně lidí považuje umění za něco málo uchopitelného, někdy až „mystického“. Vy ho ale spojujete s vědou. Jakým způsobem může být divadlo vědeckým prostředkem?

Nejen divadlo, ale umění jako takové! Ovšem mluvím teď o opravdovém umění, kterého je velmi málo, je to vzácné koření, i když se dnes za umělce vydává kdekdo. Pokud se jedná o skutečné umění, lze jím dosáhnout poznání možná hlubšího než vědeckým poznáním. Avšak jinými prostředky, tj. uměleckými. To řekl i Masaryk! Aby se to nepletlo: nemluvím teď o uměnovědě, vědě o umění, která umění reflektuje, to je jiná věc. Já mám na mysli to, že základním smyslem umění je to poznávání.

Jsem přesvědčen, že uměleckým konáním poznáme mnohem víc, než když prozkoumáme třeba aminokyseliny. Na to se snažím spolu s kolegy upozornit a vytváříme hodnotící systém, který pak bude fungovat na uměleckých školách, a možná i jinde.

A na čem teď konkrétně pracujete jako dramaturg?

Protože jsem momentálně prorektor a věnoval jsem se získání evropského certifikátu Diploma Supplement Label pro AMU a práci na získání ECTS, což je mnohem složitější, přiznávám, že mi na tvorbu nezbývá čas. A upřímně řečeno mi to velmi vadí!

Ale se studenty na DAMU konzultujete jejich práce, takže jste stále uprostřed tvorby, ne?

To ano! Režisérské duo SKUTR, Jiří Havelka, Rošťa Novák, Petra Tejnorová – to jsou tvůrci, kteří by se urazili, kdybych nepřišel na jejich zkoušku. A já tam chodím s velkým nadšením a radostí. Kolikrát jim pořádně nerozumím a nutí mě to přemýšlet a snažit se pochopit a jsem pak šťastný, chápete, p o z n á v á m, jsem v poznávacím procesu. A co víc je štěstí?!

Zuzana Vojtíšková

JH 1960 Pízeň, DS Medtka, W. Borchert. Venku přede dveřmi

Jak jsme nečůrali na Jirásku,

přestože se některým z nás docela chtělo

Vyslechl jsem zajímavou historiku: V 80. letech soubory po přivítání na schodech Jiráskova divadla chodily slavnostním průvodem k soše Aloise Jiráska v parku a kladly před ni květiny. Tradiční rituál tehdy narušil jeden ansámbl, jehož tři členové doběhli do parku ještě před průvodem, a když došlo k aktu kladení, jali se na sochu společně močit. Než je stihli šokovaní pořadatelé chytit, utekli. Následoval skandál a (neúspěšné) vyšetřování. Provokace tehdy rozhodně nebyly v módě. Ve své době šlo o geniální happening – mladíci atakovali nejen režim, ale i symbol divadelní tradice, proti které se zároveň snažili vymezit ve svých inscenacích. Doba se mezitím změnila a Jiráskovo divadlo zažilo potřísnění opony barvou i rozprášení popela zesnulého ministra z jeviště. V obou případech to jejich strůjci pěkně slízli. Jako by provokace dál nebyly v módě, ať už se odehrávají za jakéhokoli režimu. Ostatně: jak by dnes Hronov reagoval na ostentativní pomočení sochy zdejšího uctívaného rodáka? Navrhl jsem v redakci, abychom provedli věrnou historickou rekonstrukci třicet let staré akce. Filmový záznam akce si představuji asi takto: stateční muži i ženy (věřte-nevěřte, ale pomůcka, která jim umožňuje mířené močení na cíl, skutečně existuje a jmenuje se čurokap) se scházejí u sochy, připraví se, zazní povel, chvíle soustředěného sborového zurčení a pak... nic, žádná reakce. Jen o kus dál podnapilý mladík močí na auto, kterému právě městská policie nasazuje botičku za špatné parkování. Konec záběru, film u diváků propadl, končí v archivu. Provokace už zase nejsou v módě.

-das-

PS: Můj návrh v redakci neprošel. Příště nebudu megaloman a navrhnou, abychom pomohli aspoň bustu.

Recenze

DS Ty-já-tr/Hroboso, Divadlo Radar

Praha

Kateřina Horáčková

V místech, která vypadala, že se jedná o realistické herectví, to značně haprovalo, protože neustále cosi ukazovali publiku a tak mezi postavami nevznikala atmosféra, napětí... Oproti tomu fungovala v druhé půlce například scéna se samopaly, kdy se jednalo o grotesku. Cedule s nápisem bych vyhodila.

Gábina Kobesová

Miluji gangsterky, takže mi představení udělalo velkou radost. Herecky i režijně na vysoké úrovni, hlavně slečna v roli Apolonie Streuliové v pondělím představení byla naprosto strhující.

Jan Julínek

Pěkné představení. První polovina mohla být dynamičtější. Pointu jsme věděli od začátku, ale herci si to užívali a já se docela bavil.

František Hnilička

Měl jsem trochu problém s celkovou délkou a nedotažeností většiny prvků. Chtěl bych však pochválit precizní herecký výkon personálního ředitele.

Petra Jirásková

Vzhledem k různým zážitkům kolegů zdůrazňuji, že jsem viděla představení č. 1. Tempo hry bylo vražedné.

Petr Vojkůvka

Úklady a lsti jsou účinnější v rychlém provedení. Krásné scény: Zabití přítele Böckmana, ve sklepech a závěrečný sbor. Tak to mohlo být celé. Vleklo se to. Sólové zpěvy slabé. Scéna akce brzdila.

O gangsterech, přátelích a lidech

Friedrich Dürrenmatt před půlstoletím konstatoval, že „dramatika je koneckonců a především dosahováním elementárnosti. Dívat se je elementární postup.“ Friedrich Dürrenmatt byl Švýcar a Švýcarsko je zemí bankám zaslíbenou. Friedrich Dürrenmatt se dívat uměl a ve své „komedii o jedné soukromé bance“ elementárně pojmenoval problémy, o nichž se onehdá v jeho zemi příliš nahlas nehovořilo. Padesát let je dlouhá doba, a přesto i dnes, v době, kdy se (přesuneme-li pozornost k tuzemskému prostředí) otevřeně a nahlas hovoří o tunelování, korupci a hospodářských zločinech ve velkém, je Dürrenmattova gangsterská opera Frank V. více než aktuální.

Autor pojmenoval problém a vytvořil fiktivní, leč reálným praktikám až nebezpečně se blížící příběh o neúspěšném bankéři, jemuž jeho majestátní (a přitom velmi skromné – vždyť mu jde jen o blaho své a zabezpečení svých dětí) podvodné záměry nakonec příliš nevyjdou, neb děti, slibná to budoucnost, nečekaně vystoupí z pozice pasivních následníků do role aktivních leaderů. Obávám se, že analogické příběhy můžeme dnes hledat nejen ve sféře ekonomicko-hospodářské, ale také v dynastiích politických a mocenských. A jak říká i sám Dürrenmatt – „nějaká gangsterská demokracie je věc nemožná“.

Dürrenmattova hra uchopená pražským souborem nepostrádá několik elementárních principů – je přesně a po smyslu vyložená, má zřetelné scénické uchopení a výtvarné řešení, po režijní stránce se snaží herce pevně převést přes úskalí krátkých dürrenmattovských výstupů, v nichž herci musí na malé ploše postihnout základní črty svých postav.

V brechtovsky zcizovaných sonzích pak možná ani příliš nevadí občasná technická zpěvácká nevyspělost. Dovolím si dokonce konstatovat, že smysl a záměr tvůrčího gesta všech, kteří se na inscenaci podílejí, dokáže jednotlivé elementární nedostatky zacelit.

Pokud by jedním ze základních atributů divadla (či alespoň určitého jeho typu) měla být jeho politickost, tedy schopnost vyjadřovat se k současné společnosti a hovořit její problémy (což není vždy totéž jako „hovořit o jejích problémech“!), pak je tato inscenace Franka V. zcela moderním a namnoze současným divadelním počinem, ačkoli v mnoha ohledech je klasický, tradiční a nijak nepřekračuje hranice konvenčního inscenování. Leč jak vidno, ne vždy je hledání novosti nutnou existenční podmínkou aktuální výpovědi.

Petr Christov

Recenze

Friedrich Dürrenmatt

Frank pátý

Dnes se už nevraždí, jen kasíruje

Dá se nepochybně vést polemika o tom, je-li „opera o jedné soukromé bance“ Friedricha Dürrenmatta Frank Pátý hrou setrvávající společenské platnosti. Při prvním zhlédnutí inscenace pražského TY-JÁ-TRu/Hrobese na Divadelním Děčíně se mi zdál být paradox spočívající v nahrazení generace „gangsterů bez rukaviček, ale s výčitkami svědomí“ novou generací „gangsterů v rukavičkách, ale bez svědomí“, shrnutý Dürrenmattem ve sloganu „K temným cílům vede už jen poctivost“, už poněkud vyčpělý. Jak nás poučila nedávná finanční krize, umění obrat zástupy lidí elegantní finanční operací o jejich peníze bez prolití kapky krve dosáhlo rozměrů, o kterých se ani Frankovým dětem nesnilo. (Manažeři zkrachovalých bank odcházející s miliardovým odstupným by mohli vyprávět.)

Na druhý pokus v pondělní hronovský podvečer se mi režijní výklad Luďka Horkeho jevil oproti děčínské přehlídce jako čitelnější a zdařileji herecky naplněný. Paradoxně se ale s tímto pozitivním posunem ukázaly zřetelněji i potenciálně silná témata hry, která inscenace pomíjí nebo neakcentuje. Prvním je problém dvojí morálky - lidé, kteří denně vraždí, loupí a podvádí, se toho všeho dopouští ve jménu lepšího života pro své bližní, které míní od vší té špíny uchránit - snaha zákonitě odsouzená k neúspěchu. Druhým je pak neúprosnost zločinného mechanismu, který podobně zákonitě likviduje zejména ty, kteří ho soustavně uvádí do pohybu. („Kdo je u lizu, ten v pasti sedí“, zpívá se v závěrečném chorálu). Obě je v textu jasně přítomno, ani jedno však není v inscenaci silněji domyšleno a podtrženo - nevidíme vnitřní rozlomenost postav mezi touhou opustit svět zločinu a neschopností se vzepřít. Markantní je to ve scéně, kdy se Egli nedokáže postavit rozkazu a obětuje svou lásku Fridu. U Dürrenmatta emotivně působivá scéna se zde odehraje v parodické nadsázce a Egliho (takřka tragické) dilema zcela zanikne.

Místo ironického podobenství tak Hrobese hraje Franka Pátého jako uvolněnou, takřka retro laděnou gangsterskou komedii s několika trefnými satirickými momenty, která se však nezadírá (a ani nemá ambice zadřít se) pod kůži. Inscenaci však chybí scelující režijní gesto a rozpadá se na sled více či méně zdařilých, v podstatě kabaretních výstupů. Úspěch se pak dostaví především tam, kde se soubor pohybuje na poli tradičního typového komediálního herectví, pro něž je velmi dobře vybaven (despotická Otýlie Lucie Valenové, nerozhodný Frank Radka Šedivého, ušlápnutý Böckmann Jakuba Barana či nonšalantní cynik Egli Kryštofa Mendeho, potěší i zdařilé miniatury Mikoláše Tyce a Ondřeje Pečeného), a uvolněného komediálního rozehrávání situací (scéna po zuby ozbrojených gangsterů se svačinami ve sklepech). Jediné místo, kde dürrenmattovská paradoxní ironie vyzněla naplno, byl pro mě výstup Otýlie se slepým prezidentem - poznání, že zločiny určité velikosti už nemohou být potrestány, jen ututlány, bohužel nezestárla.

Závěrem dvě jen zdánlivě technické poznámky - v pondělním večerním představení nezafungoval rámeček „forbínových přestaveb“, který značně přispěl k rozklížení temporytmu a rozpadu inscenace na jednotlivá „čísla“. Výhrady bych měl rovněž k hudební stránce věci - z obtížných pěveckých partů se i méně disponovaní interpreti sice vesměs zdárně vylžou (s truchlivou výjimkou písně Päuliho Neukomma), mechanický klavírní doprovod bez šťávy však z písní dělá chudé příbuzné činoherních výstupů. A na úplný konec jen telegrafickou pochvalu stylově přesným kostýmům Mirky Hrdinové.

Lásce k tomuto textu jsem naprosto propadl

rozhovor s režisérem Luďkem Horkým

Někteří hronovští diváci, se kterými jsem mluvil, vnímali Franka pátého jako jednoduchou plakátovou komedii, která měla jen pobavit. Tak jste to asi nemysleli, že?

Tak jsme to skutečně nechtěli. Ta hra je složitá a rafinovaná, protože Dürrenmatt záměrně pracuje s celou škálou divadelních žánrů, které používá v jedné jediné divadelní hře. My jsme asi největší prostor dali kabaretu, což souvisí i s poetikou našeho souboru.

Nejpřesnější z celé inscenace mi přijde scéna „Ženo má, bodej“, která je jednak zábavná, ale zároveň z ní jde mráz po zádech.

Je to i moje nejoblíbenější scéna. Považuji ji za naprosto signifikantní pro celou Dürrenmattovu hru i pro moji inscenaci. Právě s tímto obrazem jsme při zkoušení začínali pracovat v prostoru, protože jsem na něm chtěl nastolit styl, aby ho herci chytli. Paradoxní jednání postav, které je v tomto obraze krásně ukázané v celém jeho tragikomickém rozměru, je jedním z důvodů, proč jsem Franka pátého chtěl dělat. Snažil jsem se tímto klíčem postavit většinu obrazů, ale musím uznat, že tento je asi nejzdařilejší.

Proč a jak Dürrenmatt Franka pátého napsal?

Hra vznikla v padesátých letech ve Švýcarsku. Sám Dürrenmatt ji pak o třicet let později aktualizoval a upravil, a právě z této úpravy vychází i naše inscenace. S textem jsem se setkal už v roce 1994, kdy ho inscenovalo Divadlo ABC v režii Milana Schejbalu. Lásce k tomu textu jsem naprosto propadl a po více než deseti letech jsem se rozhodl o něj pokusit.

-das-

Jan Šotkovský

Recenze

Tichý Jelen

Roztoky

Gábina Kobesová

Moc se mi líbilo výtvarné pojetí i výkony hereček, ale bohužel mě vůbec nezajímalo, o čem hráli, respektive téma a text hry. Je možné, že mám nějaké zásadní mezery ve vzdělání, ale spojitost mezi kočkou Mícou a Richardem mi naprosto unikla. A co na to Jan Tleskač? A co na to Kusturica?

Petr Vojkůvka

Úžasně vtipně řešená mocenská jatka. Pimprlové divadlo s nadsázkou. Slova v nových souvislostech mají nové významy. Rostoucí scéna klec s rostoucí mocí, rostoucí hrb i balónek. Stačí málo a dušička je... Skvělý kytarista, pohyb i zpěv hereček. Nápady.

Kateřina Horáčková

Herecký výraz pro mě zcela předčil práci s loutkou, takže jsem sledovala spíše obličej než loutky. Vlastně vůbec nevím, o čem to bylo, co mi herci chtěli sdělit. Jenom se tam všichni povražďili a to je pro mě málo.

Petra Jirásková

Hravé, milé představení, sympatická bezprostřední interakce s publikem. Zajímavá scénografie.

František Hnilička

Král je mrtev, ať žije Richard!

Apokryf

Ve třetím dílu Jindřicha VI. je ve druhé scéně třetího dějství monolog Richarda, vévody z Glostru, později Richarda III.:

„...Jsem jako ten, kdo stojí na útesu
a v dálce vidí zem, kam by rád vstoupil,
nohy by chtěl mít rychlé jako zrak,
proklíná moře, že ho od ní dělí,
a přál by si je vědrem přelít jinam:
já toužím po vzdálené koruně,
proklínám všechny, kdo mě od ní dělí...“

Citováno z překladu Martina Hilského, který mimo jiné ve svém rozboru říká: „Jako portrét skutečného krále je Shakespearův Richard jednostranný a nepoužitelný. Jako divadelní role a dramatická postava má nespornou, časem prověřenou poznávací hodnotu a zcela mimořádnou přitažlivost... Richard III. je daleko více tragedií než historickou hrou. Spolu s Titem Andronikem patří k Shakespearovým raným tragédiím a lze říci, že právě Richard III. znamená zrod shakespearovské tragédie... Nevypovídá tolik o skutečném anglickém králi tohoto jména, ale o fungování moci a o jejím zneužití. A znovu připomíná, že politika i dějiny jsou výsledkem konkrétních činů konkrétních lidí, nikoli abstraktním mechanismem... Richard je jistě zločinec nebývalého kalibru, ale zároveň je to žertěř, jehož ironie i sebeironie přesahují obrysy moralitní postavy, z níž vzešel. Jeho cynismus je tak obludných rozměrů, že se mění v kosmický žert. Shakespearův Richard vraždí s neskrývanou chutí, dere se k moci s energií a gusem, které berou dech.“ Mnohdy na pokraji grotesknosti a absurdity. Mnohdy na pokraji uvěřitelnosti, ale ve výsledku vždy silou, která se prosadí a přesvědčí snad každého.

Veškerá tato a ovšem i další mimořádnosti – bez ohledu na hodnotové znamínko plus či mínus – přirozeně lákají k tomu, aby se řada témat Richarda III. interpretovala a využila jako svébytný apokryf. Navíc v jevištně provedené vazbě na to, že všude a patrně vždy se vyskytuje „Černá kočka Míca, co tě drápem skolí...“

Miloslav Klíma

/Martin Hilský in doslov k vydání jeho překladu Richarda III. Evropský literární klub, Praha 2004, ISBN 80-242-1337-0, str.131 – 138/

Recenze

William Shakespeare, Jiří Jelínek

Richard 3

Richard nikoli třetí

Když dosedne poslední divák, tři mondénní dámy, které se dosud stavěly do pohrdavých póz, spustí šanson černé kočky na rozpálené střeše, na tácku naservírují jednotlivé postavy deseti až patnácticentimetrových marionetek, jen o tu poslední, nahrblého maňasa Richarda, není zájem a musí si o něj stříhnout. A pak už s chutí hrají Richardův příběh.

Kdo čekal Richarda 3., nevíšiml si zřejmě, že tenhle kousek se jmenuje Richard 3 – zřejmě proto, že je dílem oné trojice, již vidíme na jevišti, ne Williama Shakespeara. Toho Jiří Jelínek (alternovaný svou ženou Monikou) s Jitkou Tichou a Zuzanou Vítkovou v duchu obdivovaného postmodernismu rozebrali na nejmenší součástky, a z těch, které jim přišly podnětné, sestrojili svůj vlastní příběh, oholený na dřev a posunutý na hranici groteskního hororu.

Mají na to právo? Mají – když dokáží vytvořit hodnotu, která ob stojí v očích diváků.

Ba dokonce v zvoleném druhu divadla – tak učinit musí. Tichý Jelen totiž Richarda vidí skrze loutky a cítí i ví, že loutka mnoho psychologie neunes, zato je nepřekonatelná jako prostředek modelového podobenství, zkratky, nadsázky, kondenzace charakteru do typu, zjednodušení vyváženého zesílením. Jelínek a jeho následovníci se s loutkami nikdy příliš nemazlí a namnoze s nimi jen kvedlají, ale tam, kde potřebují, dokáží s nimi zahrát obdivuhodně silný detail, jenž přitáhne pozornost i na deset metrů. Jejich Richard bez velkých cirátů a psychologických nuancí systematicky a s cynickým humorem dvojsmyslných výroků (Jelínek se nezapře) vraždí všechny, kdo mu stojí v cestě do ještě vyšší klece – základního to scénografického objektu. A jak roste počet zavražděných, zvětšuje se i jeho hrb – nebo naopak? (Tahle otázka položená jako motto do začátku se ale už dál neřeší.) A ten největší mu nedovolí dostat se do vrcholové klícky a Richard padá, padá... a nemá kdo mu pomoci, neboť všechny kolem sebe vyvraždil.

Když jsem viděl inscenaci naposled před rokem na Loutkářské Chrudimi, šel z ní mráz po zádech. Když jsem ji viděl třikrát či čtyřikrát předtím, šel z ní skoro mráz po zádech, ale herci si udrželi odstup, jenž jim dovolil průběžně hrát si s postavami i příběhem a zaujmout takřka brechtovský hodnotící postoj. Dnes – při vši účtě – to vše bylo jaksi rozostřené, jakoby roztěkané, unavené. Kdo vymyslel ten do nebe volající nesmysl, že z Loutkářské Chrudimi půjdou inscenace na Jiráskův Hronov až s ročním zpožděním, vinou čehož Jiráskův Hronov je uvidí v 95% případech ovdělé a dětské loutkářské inscenace se sem nedostanou už vůbec, neboť děti z nich za rok samozřejmě vyrostou?!

Jeden problém mám ale s touhle inscenací od samého začátku: hrají-li příběh o Richardovi ony tři mondény z mafiánského baru, prezentující se opakovaně písní o černé kočce, kde se v nich vzalo na začátku a na konci ono mravosoudné vzepětí, s nímž si Richarda nejprve oškliví a pak i odsoudí?

I tak ale tenhle Richard ani co do kvality rozhodně není nikterak třetí.

Luděk Richter

Naučili jsme děti chodit do divadla

rozhovor s režisérem Jiřím Jelínkem

Výrazným scénografickým nápadem vaší inscenace jsou klece. Jak jste na ně přišli?

Klece jsou pro nás symbolem nesvobody. Přišli jsme na ně tak, že scénograf nestihl udělat scénu a my šli kolem kontejneru, ve kterém byla jedna velká klec. Tak jsme potom už jen sehnali ty ostatní.

Jen jsem měl pocit, že při pohledu z větší dálky mřížte splývají a zakrývají loutky.

Hronov má s loutkovými představeními problém. Sál pro 50 lidí tady prostě není, dnes jsme hráli pro 160.

S Richardem 3 jste hráli na ostrovu Reunion. Kde to je?

Je to malý ostrov nedaleko Madagaskaru. Představení tam bylo velmi dobře přijaté. Ukázalo se to, co si my ani neuvědomujeme: že čeští loutkáři jsou opravdu dobří a vynalézaví. Na Reunionu byli třeba v šoku z toho, že je v loutkovém představení živá hudba, nebo že hrajeme a jsme u toho vidět, nebo že nemáme problém přejít z loutkové role do činoherní. Také hodně řešili symboly – vůbec třeba neuměli pochopit červenou věc jako svědomí. Byli opravdu v šoku, natáčely nás tam místní televize a chvíli jsme byli kultovní hvězdy.

Jak jste se na Reunion dostali?

Kdosi prostě přišel a řekl, že tam chtějí pozvat Čechy. Mají nás totiž zafixované jako muzikanty a loutkáře. Museli jsme ale zvládnout dětské představení, dospělé představení a koncert. Takže duo Dva koncertovalo a my jsme hráli. Pohádka pro děti byla taky zážitek: říkali nám, že místní děti nesnášejí divadlo, protože v něm musí sedět a nějaký francouzský umělec jim recituje La Fontainovy bajky. Místo toho jsme přijeli my, a když jsme děti vybízeli, ať tančují a tleskají, tak byly unešené a učitelky šlely. Skončilo to tím, že jedno dítě vytrhlo molitanové sedadlo a rozcupovalo ho na kaši. Pak nám říkali, že jejich děti teď najednou chtějí chodit do divadla.

-das-

DS Jana Honsy

Recenze

Karolínka

Nevesty boli doma

Pavel Skála

Inscenace mě táhla na Děčíně a i tady. Pro mě je to prozatím jeden z vrcholů letošního Jiráskova Hronova a pravděpodobně ji nic nepřekona. Jsem rád, že jsem dnes odkryl další inscenační klíče oproti Děčínu. Děkuji. Osudu se prostě nevyhneme.

Petr Vojkůvka

Cením autora o nový pokus. Mnoho psů, zajícuje smrt. Problémy začínají v textu, jevištní realizaci (něco je konkrétní, něco vůbec není – vápno, obraz), ve výkonech (lepší mužská část – zvláště velmi zkušených starý i současný starosta, učitel, z žen Anna). Reálný život není žádná idyla, musíte řešit otázky stále – vidět to na jevišti bývá strašné. Děkuji za problémy.

Kateřina Horáčková

Oceňuji evidentní úsilí a velkou práci, ovšem hudba je patetická, hercům jsem vůbec nevěřila. Mám pocit, že v tomto divadle je všeho moc. Moc rekvizit, moc kulís, moc křiku, moc slov, moc předváděných emocí. Celé představení je pro mě zatěžkané patosem.

Petra Jirásková

První polovina byla hodinovou expozicí, kterou bych označila jako mnoho povyku pro nic. Utahala mě natolik, že na druhou už jsem neměla mentálních sil.

Veľmi dobre si pamätám na karolínsku inscenáciu hry Doma...

M. Františák napísal svoju hru Nevesta na základe nájdeného denníka. Z tohto „memoárového materiálu“ stvoril zvláštny príbeh. Príbeh, ktorý má dve časové pásma – prítomnosť a minulosť. Oba sa navzájom prelínajú, pričom – a to je zaujímavé – oba osvetľujú osudy ľudí tak, že tá prítomnosť sprostredkováva minulosť a vice versa.

Privandrovalci nie sú v tomto prípade iba ľudia, ktorí osídlili vyprázdnené chalupy po odsunutých Nemcoch, ale tí čo sa priestoru, genia loci lokality zmocnili koristníckym spôsobom. Surovo si všetko privlastnili. Tak ako sa správali k majetku, tak sa správajú aj k ľuďom. Dve nevesty sú tak obeťou nielen sociálnej biedy, ale aj koristníckeho spôsobu života, ktorý tam zavládol.

Františáková dráma exploastuje aj čosi z magického realizmu, aj čosi z realizmu an sich, s úmyslom vytvoríť zvláštny obraz o zvláštnej dobe, ktorá ľudí formovala a ktorí formovali dobu. Žiaľ nemá tú kompozičnú prepracovanosť ako Doma, nemá ani jej energiu a vnútornú variabilitu.

Ešte väčšie porobľemy však priniesla inscenácia tohto textu, hoci autor je aj režisér. Prvé čo šokujúco zapůsobilo je absolútna nepráca s mizanscénou, ktorá obvykle v divadle je kľúčom k významom (a k všelichomu inému). Stretli sme sa iba s akýmsi takmer náhodným aranžovaním hercov do malého priestoru, ktorý výtvarne nijako nekorešponduje s témou a latentnou poetikou hry. Ba navyše bráni rozvíjať aspoň elementárne pohyby herca na javisku. V hre tá koristnícka, poživačná, živočíšna societa je do istej miery diferencovaná – tak ako skupina neznáša iných, tak sa sporí, nenávidí aj medzi sebou. Tento motív v inscenácii celkom zanikol, na javisku sa realizovala iba jednoliata masa, ktorá najmä kričí. A kričí tak, že nie je rozumieť čo vlastne kričí. Akoby chlapáctvo sa dalo vyjadriť iba intenzitou hlasu. Smutná bola úroveň javiskovej reči. A symbolika (poľovníctvo, pušky, zabíjanie zvierat etc.) hoci ju tušíne nefunguje.

Problém odsunu Nemcov je tu iba periférne východisko príbehu. Podstatné je, čo to je za societa a aj to či je to societa iba z obdobia po vojne a z čias keď umrel prezident Zápotocký.

Karolínka je súbor, ktorý ma svoj zvuk. Tento raz nezvučal čisto. Veľmi dobre si pamätám inscenáciu Doma...

Vladimír Štefko

Martin Františák

Recenze

Nevěsta

Hororové zápisky o matce

Martin Františák mi dal deset minut času na to, abych si připravil otázky. To bylo štěstí, protože jsem vůbec nevěděl, že je v Hronově a dobýval se do divadla zadním vchodem s tím, že nevím koho se na co zeptám. Byl hned za dveřmi, kouřil a požádal o několik minut strpení. Rád jsem vyhověl.

V programu se píše, že jste objevil zápisky, podle kterých vznikl scénář. Můžete mi říci, jak k tomu došlo?

Ty deníky jsem objevil před více než deseti lety s kamarádem v zimě v polorozpadlé chalupě na kopci Santov. Byly to sešity psané dětským písmem, u každého byla pastelkou nakreslená kytička. Myslel jsem si, že je to nějaký čtenářský deník ze základní školy. Teprve v okamžiku, když jsme sešity otevřeli, jsme zjistili, že se jedná asi o tisíc stran zápisků paní, která si psala o své matce. Dobré bylo, že tehdy ještě existovali žijící svědci oněch událostí, kteří již dnes nežijí. Ti nám naznačili osud paní Javorkové. Skutečně se jí na kopci Santov říkalo Nevěsta.

Nakolik se jedná o autentické události a nakolik o autorskou licenci?

Autentická je především obraznost deníků. O to, že by byly přímo zmiňované deníky dramatinizovány, však ani nešlo. Spíše jsem použil jazykové a obrazové prostředky těch deníků a nějak se s nimi snažil komunikovat. Samotné deníky ke konci života paní Javorkové nejsou vůbec veselé, ale celý příběh myslivců a krutých samotářů v nich není. Ze zápisků jsou cítit děsivé až hororové představy o smrti maminky, o nějakých nepřilíh dobrě provedených potratech a podobně. Byla by to spíše záležitost pro nějakého hlubinného psychologa. Každopádně obsažená obraznost je sytá a nádherná a tu jsem použil.

Proč volíte černá venkovská témata se špatným koncem?

Jde o příběh baladický, tragický, myslím, že i katarzní. Je to materiál pro větší metaforu světa kolem nás, kdy je jazyk přírody a poezie nejsyrovější, nejbohatší, nejsytější a vlastně i nejčistší.

Krvácející třešně a luftácká hovna

Předem se musím doznat, že Martina Františáka považuju za jednoho z nejtalentovanějších současných režisérů, o Davidu Smečkovi si myslím totéž v oblasti scénické hudby a karolinská inscenace Františákovy hry Doma patří k mým nejsilnějším divadelním zážitkům vůbec. Není se tedy co divit, že moje očekávání byla ještě před zhlédnutím Nevěsty možná poněkud přehnaná.

Františák s oblibou režíruje inscenace, ve kterých se snoubí poetické vidění s neúprosností rurálního světa. Jeho režijní styl, který Františák sám označuje za jakýsi magický realismus, se také dá charakterizovat průzračnou archetypálností. Lyrické prvky ve spojení s drsnou jadrností neslouží jen k účinnému estetickému kontrastu, ale pomáhají taky realistický, většinou časově i místně pevně ukotvený děj převádět do obecnější, symboličtější roviny, kdy cítíme, že příběhy svérázných postav ze zapadlých vesnic jsou nebo alespoň velmi snadno mohou být i našimi příběhy.

V Nevěstě myslím bylo té „poezie“ ovšem nakonec příliš. Františák bezesporu v objevených denících vesnické nevěstky Anny Javorkové narazil na velmi atraktivní látku, vybízející k převedení do dramatické podoby. Přesto mám pocit, že o všech těch tématech hledání kořenů, jisté predestinace našich životů, pokřivenosti vztahů v uzavřeném prostředí, vyrovnávání se s minulostí, stejně jako „společnětějších“ témat vázaných na motiv chatařů se v inscenaci spíš mluví, než aby byly převedené v dramatické situace. Postavy k nim spíš zaujímají postoje, než jednají.

Františák navíc postavil své herce před složitý úkol, aby z lyrizujících replik vytvořily aktivní charakter „z masa a krve“. Což ve výsledku zvládá nepoměrně lépe mužská část souboru. Obzvláště monotónní štekavý projev Jaroslavy Himmerové jako Anny je po jisté době poněkud únavný.

Přesto byl pro mě čas strávený s karolinskou inscenací veskrze příjemný a co se týče Smečkovy hudby, byla vlastně naplněna i vysoká vstupní očekávání.

Jitka Šotkovská

-saj-

Recenze

The Bimatayim Theater Company

Givatayim, Izrael

Pavel Skála

Láska je nádherná. Taková láska je až za hrob. Velká láska není patetická. Taková láska není povrchní. Tato inscenace je opozitum k lásce.

František Hnilička

Jazyková bariéra byla hodně velká, měl jsem však možnost sám si stvořit vlastní příběh v tomto na textu postaveném kusu.

Petr Vojkůvka

Naskočilo mi černočervené policejní „mlíko“ natažené mezi dvěma kůly, ale konce nevidím. Jedu podél na kole, občas zřídkka přejedu drn – to asi zrovna vyšetřovatelka zvýšila hlas. O jednu mrtvolu více, nikdo za to nemůže. Jen nezvládla milostný troj – čtyřúhelník. Kohout v hebrejštině. Čechov v japonštině. Nic se nestalo.

Kateřina Horáčková

Jiný národ, jiná kultura, takže se mi těžko hodnotí. Prostě se to absolutně neslučuje s mými představami o divadle.

Petra Jirásková

Jako diváka mě dostali, ještě než jsem vkročila do hlediště a to požadavkem uveřejněným ve Zpravodaji. Tím to bohužel skončilo.

Záhadný návrat

Musím říci, že jsem byl na představení Takové lásky izraelského souboru nesmírně zvědavý. Neboť by mne ani v nejdivočejším snu nenapadlo, že izraelský soubor přijede s inscenací českého textu, jenž zhruba před padesáti lety vzbudil velkou pozornost a vyvolal ostrou a rozsáhlou diskusi. Dnes by nám ta diskuse připadala zcela nesmyslná, ba blbá – jinak to nejde nazvat – ale tehdy, v té druhé polovině padesátých let minulého století, to byl signál, že vznikají průlomové do zcela rigidního politicko-ideologického systému tzv. socialistického realismu. A tak mne skutečně velice, velice zajímalo, co v roce 2010 najde v tomto textu izraelský soubor, jak si poradí s jeho reáliemi a co z nich vydoluje pro dnešek. Dovedl jsem si – byť zcela mlhavě – představit, že možná, snad, asi by mohlo jít o jakési téma osobní odpovědnosti za životy jiných či něco na ten způsob. Ale opakují: bylo to značně mlhavé, jen tušení náznaků, které by mohly výsostně invenčním scénickým tvarem cosi rozžít.

Izraelské představení bylo ovšem jakékoliv invence tohoto druhu zcela, ale zcela prosté. Text byl prostě odříkán zvýšenými hlasy s rozčilenou gestikulací, která předstírala, že jde o cosi velmi vzrušivého. Hledat jakýkoliv nápad a nedej bože výklad by bylo zoufalou pošetilostí. Zbývá jediná poněkud napínavější otázka, již ovšem nevyluštím: záhada návratu tohoto textu na české jeviště skrze tuto izraelskou inscenaci.

Jan Císař

Pavel Kohout

Recenze

Taková láska

Odpoledne s hebrejštinou

Když jsem se dozvěděl, že mám hodnotit představení izraelského souboru, chystal jsem se na činnost, která mě občas dost baví: pustím si v televizi záznam nějaké divadelní inscenace či film herci hraný v jazyce, kterému nerozumím a jen z mimoslovního jednání, z nejméně odstínů hereckého výrazu, nerušen významy slov, snažím se pronikat do světa postav, jejich interakcí, do dění... A vychutnávám si kvalitu hereckého výrazu, které bych jinak často přehlédl.

Při představení The Bimatayim Theater Company jsem tedy takto viděl koncentrovaný herecký projev, z něhož bylo cítit upřímné zaujetí tématem, projev sjednocený rukou režisérky (Miri Lehrmann - Beer), jí pečlivě strukturovaný, s dobře vybudovaným průběžným jednáním, se vzájemným provázáním jednotlivých dílčích situací (k čemuž napomáhala i funkční scénografická řešení). Detailní vnější režijní vedení herců se však projevovalo u těch méně disponovaných velkou mírou vnějškovosti, mechaničnosti a přetaženosti výrazu (např. Riki Chatuka jako Lídi-na spolužačka, Yuval Zach v roli Petrova spolubydlícího). Přispívalo také k poněkud strojovému, mechanickému vedení temporytmu celé inscenace. Už zmíněná nadměrná vnějškovost projevu se pak prosazovala téměř u všech herců v emočně vypjatých situacích. V těchto okamžicích autentičnost projevu často nahrazovaly jen povrchní a nadsazeně prezentované šablony emocí. Hrát s dostatečnou mírou autenticity Takovou lásku Pavla Kohouta (problematický text s nepřehlédnutelnými kořeny v estetice socialistického realismu), text, který často příliš rychlým střihem staví postavy do těchto vypjatých situací, není jistě lehké. Myslím, že nejlépe si tu vedli Harry Elnekave v postavě Petra a Sharon Bentman v roli jeho manželky.

Při hebrejštině, znějící z hronovského jeviště, byli jistě nuceni komunikovat s inscenací podobným způsobem jako já skoro všichni diváci. A jak jsem sledoval, u velké části z nich inscenace dokázala udržet jejich pozornost až do samého závěru. Což lze, při všech problémech, o nichž jsem se zmínil, přičíst právě práci, kterou režie věnovala hercům, a jejich nasazení a upřímné zaujatosti příběhem, který se nám pokoušeli tlumočit.

Aleš Bergman

Ne o politice, ale o lásce

Režisérka a herečka Miri Lehrmann-Beer přijela společně se svým souborem z izraelského kibucu Givatayim. Ke hře Pavla Kohouta *Taková láska*, kterou zde uvedli, má skutečně osobní vztah.

Můžete prozradit, proč jste si vybrali právě hru Pavla Kohouta?

Table hra mě provází životem velmi dlouho. Se svým souborem pracuji jako režisérka už třicet let. Do Izraele hru přivezla ilegálně česká herečka Vlasta Schönová, která si po emigraci do Izraele dala jméno Nava Shan. Přelozila ji a s úspěchem se tehdy hrála více než 400x. Já jsem ji viděla jako velmi mladá, a vždycky jsem toužila ji režirovat. Podařilo se mi to před čtrnácti lety. V roli soudce tehdy vystupoval Meir Aloni, bratr známé izraelské zpěvačky Miri Aloni. Meir nedávno zemřel, a já jsem se rozhodla novou inscenaci hry věnovat právě jemu. Roli soudce tentokrát hraje žena, Sari Izik.

Považujete hru za politickou?

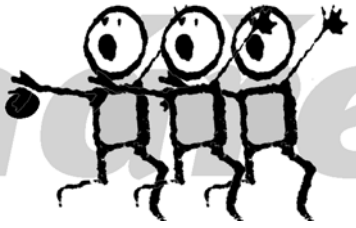
V kontextu doby svého vzniku měla hra v Čechách politický kontext, ale pro mě vždycky bylo důležité téma lásky, morálního aspektu, na který se poukazuje. Každý z nás v sobě nese nějakou soukromou katastrofu. A pro mě je důležité téma, že za své činy a vášně musíme nést odpovědnost, i když je to mnohdy bolestné.

Přiznávám, že tato hra Pavla Kohouta, se u nás už dávno nehraje. Její jazyk i téma jsou považovány za staromódní.

Já se přiznávám, že z počátku jsem se svými herci měla taky problém. Říkali - tohle téma v době internetu. Vždyť je to takové pomalé. Ale nakonec se ukázalo, že to funguje a herci se naučili tu hru milovat stejně jako já. Na počátku září s ní pojedeme na celonárodní festival v Tel -Avivu. Náš soubor už na tomto festivalu dostal několik cen, a já jsem přesvědčena, že by to tak mohlo být i letos. Protože reakce na představení, když je hraje, jsou velice vstřícné. Lidé říkají, že v těch postavách nacházejí kousek ze sebe.

Jeden den s...

Honzou Hnifičkou
a čarodějem v semináři RA, tedy *Recovered Alchemy*

Práce s energií a koncentrací versus hronovské paření

S Gulliermo Hortou slavíme osm let čarodějnického přátelství, kdy jsme se na divadelní akci Edered v Rakousku začali oslovovat BRUJO Y BRUJA (čaroděj a čarodějnice). Naposledy jsem se s ním (vyjma loňského Hronova) viděla v Jablonci nad Nisou, kde měl v rámci celostátní přehlídky scénického tance představení v kostele sv. Anny. Vybaví se mi vždy obraz, jak si Gulliermo v zimní čepici se smetákem vytírá sám prostor, v kterém bude tančit, hrát a zpívat. Když jsem přišla do tělocvičny, v které probíhá seminář RA, přistihla jsem ho taky s koštětem při úklidu pro dopolední práci.

Od probuzení těla a načerpání a uchování si své i společné energie, která je pro práci zásadní stejně jako disciplína a soustředění, frekventanti přešli jakoby nic k tréninku, učení se nových tanečních sekvencí, prvků a opakování už známých z dní minulých. Potkat se s Gulliermem je rozhodně zážitek. A z jeho práce se dá neustále čerpat. Vyžaduje ale od seminaristů stoprocentní nasazení, koncentraci a čerstvost, hodí se také znalost angličtiny.

Strávila jsem seminář s Honzou Hnifičkou, a to v některých chvílích doslova tělo na tělo, neb jsem se rozhodla,

že se zapojím do práce. Nedošlo mi včas, že to bude fyzicky náročné. Změti rukou, nohou, otočka, rotace, doleva, nádech, dolů, nahoru, rychle, propnout, běh pozadu – nestíhám. Sváteční tričko, které jsem si vzala, abych dělala reklamu jednomu nejmenovanému kladenskému souboru, budu moct použít maximálně (podle stupně zapocení) pro prezentaci fotbalového týmu. Když došlo na odřívání textu hlavou dolů při stojce, odpadla jsem. Pak pracovali účastníci individuálně na partiturách, které vznikly na základě elementů, se kterými minulé dny pracovali.

Obdivuji všechny účastníky semináře RA. A nejen ty, kteří stíhají ještě pařit, což mám po včerejšku pocit, že ani není možné. Dokládají to i Honzova slova: „Člověk si vždycky musí vybrat. Buď funguje naplno na semináři a „večer“ nejde spát v šest ráno úplně na hadry. A nebo paří. Rozhodně ale nejde jet oboje naplno. Seminář není z nejtěžších, ale je náročný na koncentraci a na práci s energií. Není možné jít spát na dvě hodiny a přijít ještě nalitej.“ Pro Honzu, který je v semináři podruhé, je hlavním důvodem právě Gulliermo. Loni z něho byl naprosto nadšen. Nepotkal za svou kariéru seminaristy mnoho lektorů, kte-

ří by takhle dobře vedli skupinu a tak dobře s ní pracovali. Nejvíce obdivuje právě to, jak dokáže sjednotit skupinu, co se týká zkušeností a výkonností a předat penzum věcí. Podle jeho slov jde o vynikajícího lektora.

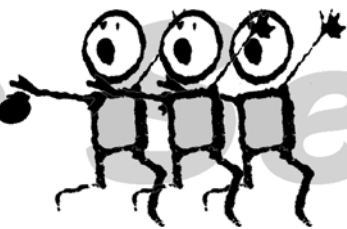
A srovnání s loňským ročníkem? „V podstatě workshop probíhá podobně. Mění se cvičení, elementy, sekvence, opakují se choreografické fragmenty, ale v zásadě jde Gulliermo stále svou cestou, která je ovlivněná mnoha vlivy: contact pirate of dance, indickým divadlem, tanečním japonským divadlem. Všim, čím prošel. Jde o cestu, kterou nám pootevívá.“

Na konci semináře proběhla společná meditace, při které jsem měla pocit, že si i duše zatančila stejně jako předtím tělo, a také došlo na léčení jednoho nemocného žebra a jednoho kolene společnou energií. Po loňské předváděčce musím přiznat, že je mi líto, že ji nestihnu, ale všem doporučuji zajít se do tělocvičny v ZŠ Palackého podívat. Pro Honzu prezentace není podstatná. „Je to asi první workshop na Hronově, kdy mi předváděčka nevadí, protože příprava a zkoušení prezentace neubírá čas semináři jako takovému, což se často jinde stává.“ V tom je BRUJO úžasný BRUJO.

len

Jeden den s...

**Honzou Hlaváčem
o magii masek v semináři M, tedy maska**

Pousmání se do sebe má něco do sebe

Karel Vostárek říkal, že můžu k nim do semináře, když jim pomůžu uklidit. Ale to by byla podle mě velká škoda, likvidovat tak krásně tvůrčí prostředí, tzv. tvůrčí bordel. Hromady odstřížků, zbytky kartonů, papírové krabice prázdné i vysypané a nebo plné látek a oblečení ze sekáče, všude letáky z Albertu, Kauflandu a Billy, odpad z tiskárny, lepenky, plata od vajíček. Mezitím všim kubistické objekty, po ranním zaostření rozeznávám obrovské hlavy polepené letáky – havran, prase (i se sekyrou), strašák, slepice, kráva, kocour. Ve vzduchu voní lepidlo, z rychlovarné konvice se kouří, krabice na mléko asi nejsou materiálem k výrobě masek, ale spíš odpadkem od snídaně, i když kdo ví... Všichni výtvarníci přicházejí a poklízejí rozstříhané plastové láhve, odstřížky látek a přecházejí na rozcvičku s maskou. Musím přiznat, že s maskou jsem se ještě nikdy nerozcvičovala, a že to stojí rozhodně za vyzkoušení, neb člověk se v masce na sebe soustředí a vnímá se mnohem intenzivněji. Končí se tím, že se pověšeni na šňůrce jako loutky usmíváme dovnitř do sebe a s tímto úsměvem a se strhnutou „včerejší maskou“ odchází všichni přítomní ke své práci – individuální masce a kostýmu, samostatnosti a naprostému soustředění na věc. Nůžkami se stříhá igelit, pájkou se sešívá látka i papír. Balakrylem a latexem se natírají masky, čímž získávají plasticitu, vylézají jasné tvary. Objekty

se mi proměňují před očima. Vypadá to, že seminář se zakončí průvodem, karnevalem, masopustem.

O semináři si povídám s Honzou Hlaváčem, který je na semináři M (podle jeho slov jde o M jako Magie) letos potřetí! „Nechci dělat nic úplně dobře, ani divadlo ani výtvarno, protože si to chci užívat. A když něco dělá člověk moc dobře, tak si to neužívá.“ A prozrazuje jaké byly jeho začátky: „Na mém druhém Hronově jsem se dostal na seminář M. Přišel Karel, vytáhl knížky a začal nám povídat o maskách. Pak přidal informaci, že maska původně sloužila pro komunikaci se světem duchů, kdy jde o bariéru, která ochraňuje, ale zároveň něco umožňuje... Cítil jsem, že je to trochu magický, tak se mi to začalo líbit ještě víc. Karel nám vysvětlil etiku masky, začali jsme zkoušet, blbnout v masce a tvořit. Také jsem si poprvé vytvořil svou posmrtnou masku. To bylo dokonalé! Seminář mě naplňuje hlavně proto, že dojde k náhledu do sebe. Když máš masku, tak ona se ti propůjčí, ale ty se také zároveň propůjčíš jí. A to je magie.“

**Obyčejný nákup:
20kg sádry (na výrobu posmrtné masky)
1 vazelína (na separaci obličeje)
12 obinadel (na skrytí vlasů)
1 dětský olejíček Azulen (na dětskou prdelku)
1 mýdlo s jelenem (nebo jiné, co udělá pořádnou pěnu)**

Sleduji s nadšením každého při práci... Kelímky s vodou, štětce, barvení, trhání, lepení, muchlání, stříhání, balení, vázání, měření... Důkazem samostatnosti je, že vidím jak si jedna seminaristka bere sama sobě míru na frak na zádech. Podle slov Karla Vostárka jsou výtvarníci vlastně strašně osamělí lidé, proto tak hrozně rádi chodí do hospody. Pro mě je zážitkem klid a zároveň činnost všech přítomných, neustále vznikají nové a nové věci. Společně s lektorem objevuji mexické masky vyrobené ze speciálního dřeva (sompantle). Seminaristy v příštích dnech čeká dotváření právě těchto mexických kousků, výroba posmrtné masky a cvičení s maskou neutrální. Honzovi se splnilo očekávání, chtěl spojení výtvarna s divadlem a hlavně tvořivost a relax u práce. Jediný šok byl z toho, že letos byl seminář M zasažen do ZŠ a ne na Zbečnick. „Zbečnick byl ideální prostor pro tvorbu, dalo se tam pracovat pořád i po odpoledních a večerech. Letos je to úplně jiné, vzhledem k osobnosti lektora je to stále úžasný, ale prostor strhává vše dolů. Od Hronova čekám svobodu. Určitě se i sem dá dostat, ale musím vždycky někoho obtěžovat, aby nám otevřel školu a to nechci.“

Důležité je, aby maska neseděla na (prdeli) obličeji – umrtvený obličej rovná se umrtvené celé tělo. A určitě nezapomeňte na prostor mezi maskou a obličejem – formuje člověka.

len

Problémový club

Den třetí

Komponovaný program Tanec, tanec...

Petr Christov

„Co s člověkem na jevišti, který nemluví, nebo příliš nemluví a pohybuje se, využívá hraniční gestický a pohybový rejstřík a specifickým jazykovým kódem, sděluje pocity, nějaká témata, možná také příběhy? Jaká jsou specifika dramaturgie pohybově-tanečního divadla?“

„Divák pohybově-tanečních inscenací má naprostou svobodu v tom, jakým způsobem k nim může zaujmout postoj, může je na sebe nechat působit... rituál a obřad v tanci si nemusí snažit vykládat, chce to jej prožít, spoluprožít s tvůrci.

To je to, co je tanci bytostně vlastní a co divadlo ne vždy využívá.“

„Taneční choreografie, pohybové, pohybově-taneční divadlo potřebuje diváka, který dokáže přechít tento pohybový kód, umí ho dekodovat.“

„Choreografické celky se dají brát ze dvou pohledů. První je čistě estetic-

ký, ve kterém nečteme gesto, pohyb jako znak. A naopak.“

Luděk Richter

„Kde končí tanec a začíná divadlo?“

„Je cokoli, co je na jevišti, už divadlo?“

„Je opravdu neslučitelná sféra tance, který se nezakládá na významech, a sféra divadelní, která vždycky s určitými významy souvisí a vytváří je?“

Jan Císař

„Existují tzv. zrcadlové neurony, díky kterým se člověk dokáže vcítit do jiného člověka pomocí pohybu - člověk tedy vnímá (!) existenci jiné osoby.“

Smáland

Lektorský sbor PC (otázka do publika): „Co vyvolalo tak bouřlivý aplaus?“

Odpověď z publika po chvíli mlčení: „Motivací k jáсотu bylo mnoho různých, protože v hledišti se vyskytují lidé, kteří tleskali jenom té pointě jako takové; pak ti, kteří tleskali tomu formálnímu, ale jakémusi sdělení v pohybu, v barvě; další

byli okouzleni jenom tou formou; další ocenili, že nemusí dlouho bádát, protože to téma bylo banální, až primitivní, co nic nového nepřináší.“

Alena Zemančíková

Výborný zážitek z takového pohybového divadla máme v grotesce, a to tehdy, kdy syžet je dobře vymyšlen... Grotesky jsou pro absolutně většinové publikum, doslova pro každého a přitom je v nich spousta chytrosti. Když si tvůrci, byť toho pohybového divadla, vezmou to téma trochu poctivěji, tak jim potom z toho vyjde i poctivější věc a ne jenom to předvádění řemesel.“

Jan Císař

„Jde o to, jak je ta zábava dělaná. Komiky rozdělují na ty, kteří vycházejí z toho, že se svým divákům podbízí tím, že dělají, že jsou blbší, než jsou oni, což se všichni radujeme, že je ještě větší blbec. A na ty chytřejší (jako byl Horníček a Kopecký), u kterých si říkáme „Hergot, tohle kdybych uměl...“

Zaznamenali dva posluchači na PC - KamiJon

DK, PC, MDF

Z své praxe znám, že praktici teorií pohrdají. Jinými slovy, mladé herce většínou nezajímá odborné hodnocení, a už vůbec ne nějaké teorie. Na Jiráskově Hronově je to jinak. Možná i díky tomu se tu vytvořily dva (letos i tři) semináře či kluby (alias kluby), kde si zájemci o diskutování či naslouchání přijdou na své.

Časově první instancí je diskusní klub, který jen zdánlivě může odrazovat svým předpůlnočním časem. Letos ho vede Václav Špirit a pochvaluje si poměrně hojnou účast, i aktivní přístup diskutujících. Čárky o účasti se zde nepiší, a přesto jsem tu o půl dvanácté napočítala na třicet účastníků, a pak jich ještě pár přibylo. Tento diskusní klub je lákavý tím, že přítomní mají velice čerstvý zážitek z právě zhlédnutých představení a okamžitě mohou své názory konfrontovat. Je sice fakt, že někdy diskuse zaběhne od přímého hodnocení prvků inscenací i k etickým či lehce filozofickým problémům, ale proč se jim bránit. Potěšitelné na tomto fóru pro mě je, že jsou tu 1) diskutující zkušení a poučení, kteří dokážou své myšlenky formulovat pregnantně, jasně (a není-li někomu jasno, hned se zeptá), 2) diskutující začínající, kteří se tu otkávají a vlastně učí nebát se vyjádřit svůj názor (ti se poznají podle toho, že věty začínají opatrně: Jestli mohu...). Mluví se o konkrétních věcech, velmi zaujatě, bez obalu.

Problémový club se postupem času stal víceméně sérií jakýchsi malých přednášek odborníků. Je jisté, že pánové (dam je i v historickém ohlednutí vždy zřetelně méně – čím to, když divadelní vědu studují především ženy?) mají co říci. Dobré je vlastně i to, že se problémový club neomezuje na hodnocení konkrétních inscenací (nebo alespoň ne především), ale na problém, fenomén, tezi či žánr. Tento přednáškový rytmus má samozřejmě kolísavý charakter – záleží to podle mého často na inspirativnosti viděného (a to jak v kladném, tak záporném slova smyslu). Před nedávnem prof. Císař proslovil úvahu na téma (parafrázuji jen volně), že v postmoderní době jsou v diskusi nejméně představení, která v sobě mají tolik zámlk a prázdného prostoru, že si jej diskutující může vyplnit svými názory na cokoli. Tak nějak to asi bude. Napadlo mě to v případě diskuse, která se odehrála právě včera. Holandská hříčka Smaland, která dle autorky a režisérky vznikla jen jako blbnutí několika studentů na téma pohrávání si se vztahy mezi ženami a muži, vzbudila až nevídanou diskusi a probudila mnohočetné úvahy nikoli na téma konkrétního divadelního tvaru a jeho zvládnutí, ale zajímavou, chvílemi lehce absurdní a občas i trochu naježenou diskusi na téma feminismus x antifeminismus, role mužů v dnešní společnosti, muž viděný očima ženy a obráceně. Tedy skutečná diskuse. Rozhodně zajímavá. Ne vždy to tak bývá. Systém – „každý půl hodiny“ (samozřejmě obrazně) není – podobně jako ve škole – pro naslouchající vždy příliš stravitelný. Zajímavé myšlenky je třeba filtrovat. A navíc, nejsou-li oponovány, nevzniká dialog, a tedy ani jiskření. Zazněly-li názory, že tento způsob diskuse je k ničemu, nesouhlasím. Nicméně, je to pro naslouchající docela „záhul“. Mnohdy to je totiž disputece veskrze akademická (někdy i přeplněná odbornými výrazy pro „obyčejného člověka“ na hranici únosnosti), a v tom je jádro pudla. Nevím ovšem, jak z toho ven. Ideální by bylo nějak propojit DK a PC, ale jak – když se to vlastně vzájemně vylučuje?

Při letošním ročníku se nemohu nezmínit o letošním výjimečném doplňku, a to je mezinárodní diskusní klub, který vede Roman Černík, Luděk Richter, Danute Vaigauskaite. Diskutuje se zde anglicky, je to tedy dobrá příležitost procvičit si nejen formulování svých názorů, ale také schopnost prezentovat je v cizím jazyce (to se může hodit pro mezinárodní festivalová fóra, která jsou dnes mladým lidem otevřena), a navíc konfrontovat své názory s názory přítomných cizinců. Je zajímavé, že v některých prvcích se názory stýkají, a v jiných jsou až překvapivě jiné. Doporučuji alespoň vyzkoušet! Máte příležitost každý den od 13 hodin!

dobrá rada

Jedinou radou je absolvovat všechna tři fóra.

Co přineslo pondělní sympozium na téma Tradice českého ochotnického divadla?

Závěry přednesla Lenka Lázňovská

1. Sympozium vyslechlo 16 referátů převážně bilančního charakteru vztahujících se k výzkumu a mapování divadla, k jeho proměnám, k postavení divadla ve společnosti. Přinesly řadu zajímavých a inspirativních podnětů a přispěly k pojmenování některých zásadních rysů amatérského divadla. Největším pozitivem sympozia bylo, že ukázalo na Muzeum jako na rozhodujícího činitele reality současné existence amatérského divadla v jeho různorodosti.

2. Konstatovalo, že unikátní Muzeum českého amatérského divadla v Miletíně iniciované a dosud zastřešované jako občanská aktivita potřebuje odborné institucionální zastřešení, nejlépe jako součást některé tzv. paměťové instituce. Z diskuse vzešlo doporučení, aby se budoucí institucionální a právní formou již existujícího muzea zabývalo OS Muzeum se zainteresovanými institucemi, a to s přihlédnutím k vyjasnění pozice Muzea v městě Miletíně.

3. Konstatovalo potřebu rozšířit v budoucnosti expozici Muzea o připomenutí česko-slovenských vztahů v oblasti amatérského divadla.

Kateřina Doležalová

jas

Nr.3**Joke Elbers****JIRASKUV HRONOV 2010**

The Dutch performance 'Smaland' (the name of a village in northern Sweden AND of the children's playground in IKEA) created a stir! Both performances got enormous applause and lots of positive reactions afterwards. Many people wanted their photo taken with the cast; it made the players feel like Hollywood movie stars. But the stir was the reaction of many men: they did not like the end of the story, contrary to the women who agreed with it. Both in the international discussion as in the Czech discussion heated discussions took place between men and women and the 'message' of the performance seemed to be the difference between men and women. A funny outcome, since the group had not received such reactions after the performances in Holland and had not put this message in the performance at all. Also the deep philosophical meaning that somebody (a man!) tried to discover in the story, was not there. The performance was meant to be an absurd sort of fairy tale.

The Lithuanian member of the international discussion team, Danute, was happy with the performance and not just because of the ending. She said that the non-verbal story was totally clear; that costumes, hair and music were perfect and she said that the performance really touched her and she would continue to think about it and tell her theatre students at the University of Klaipeda about it.

'Sestra' was an interesting performance; although there was a lot of text, the story of the boy trying to find answers about his dead sister, his parents and his own identity was quite clear. The dead sister enters his dreams and acts as his alter ego. The level of acting was so high that it was a pleasure to watch. I remember that the group also showed a good performance in Rudolstadt, Germany two years ago at the International Festival: 'If the heaven existed' / Kdyby bylo nebe.

'The small totalitarian melodrama Jelizaveta Bam' impressed me especially

ROZHOVOR**Paddy****O'Dwyer****Podpírat nebe**

Jubilejní ročník hronovského festivalu se stal slavnostnější i tím, že se zde odehrává celosvětové zasedání organizace AITA/IATA - a to za přítomnosti současného prezidenta. Tak významnou osobnost jsme samozřejmě nemohli minout...

Můžete se, jako jedna nejvýznamnějších zahraničních VIP osobností, našim čtenářům představit?

Jsem z Irska, z Dublinu a jsem prezidentem organizace AITA/IATA, který je volen vždy na čtyři roky. V současné době dosluhuji, příští rok mě vystřídá kolegyně z Finska Merja Laaksovirta.

Jak jste se dostal k amatérskému divadlu?

Chcete slyšet můj životní příběh? Dobrá tedy. Divadlo mě zajímalo od malička, maminka mě často brala na různá představení. Ale aktivně jsem se jím až do svých 20 let nezabýval. V té době začalo fungovat slavné Abbey Theatre v Dublinu jako „národní divadlo“ s prvky nacionalismu a mnozí z jeho herců se stali doslova národními ikonami. A já tehdy v 60. letech začal chodit na divadelní školu. Vydržel jsem tam ovšem jen

rok a pak jsem začal uvažovat o něčem praktičtějším. Studoval jsem učitelství a psychologii a stal se výchovným poradcem a psychologem, jednu dobu jsem byl dokonce ředitelem instituce, která se tomuto oboru v Irsku věnovala. Ale divadlo mě dále zajímalo jako výchovný prostředek, právě ve spojení s psychologií. Takže do své práce jsem začal začleňovat i některé divadelní postupy.

Jste zakladatelem Dublin Youth Theatre. Můžete o této instituci říci více?

V 70. letech jsem zjistil, že u nás neexistuje žádné místo, kde by si děti a mladí lidé mohli vyzkoušet hraní divadla, event. další umělecké disciplíny. Takže jsem v té době založil první mládežnické divadlo v Irsku. Bylo to v roce 1977 a základem bylo jakési středisko, kde mladí lidé ve věku 14-27 let mohou získávat

strana 17→

zkušenosti v oblasti divadla. Propojují se zde umělecké aktivity se sociální prací. Proto bylo pro mě příjemné vidět tady na Hronově takovou spoustu mladých lidí (byť se často nejedná jen o teenagery), kteří se amatérským divadlem zabývají opravdu seriózně a zpracovávají velmi zajímavá témata.

Je tedy cílem zaujmout mladé lidi pro něco, co by jinak neměli možnost poznat?

UVĚDOMUJI SI velmi dobře, že děti a mladé lidi formuje nejen rodina, ale hodně se na tom může podílet škola nebo ještě spíše nějaká komunita. Prostředí, do kterého chodí ze zájmu, je může inspirovat v tom, že jim ukáže: nejste na světě sami, existuje spousta lidí, se kterými můžete sdílet zajímavé věci. Takovým způsobem můžete mladé lidi správně nasměrovat a ovlivnit je na celý život. Důležité pro nás tehdy bylo i navázání mezinárodních kontaktů – pamatuji si, že poprvé jsme vyjeli do zahraničí v roce 1978 do Rakouska. Právě konfrontace kultur, názorů, různého společenského zázemí, je podle mě velmi důležitá pro toleranci a vzájemné pochopení.

A jaká byla vaše cesta k AITA/IATA?

To bylo přirozené pokračování mé práce. Samozřejmě, že nic není dokonalé, velké ideály a koncepty se nepodaří vždy zcela realizovat. Ale snažíme se aspoň malým dílem přispět k vzájemnému poznání a porozumění mezi národy.

Já jsem pracoval nejprve ve výchovném výboru, poté ve výboru pro děti a mládež, a poté v mezinárodním výboru, který se podílel na vypracování manifestu ke konceptu mimoškolního uměleckého vzdělávání tomuto tématu. Snažili jsme se prosadit zahrnutí dramatické výchovy do konceptu vzdělání,

a vzájemně propojit zkušenosti Západu a Východu.

Na Hronově jste poprvé?

Ano, jsem vůbec poprvé v Čechách. A moc se mi líbí hronovská přehlídka, která funguje jako mezinárodní fórum, kde je možné konfrontovat různé přístupy k amatérskému divadlu. Pro mě je nejdůležitější otevřenost. Právě to považuji za důležité – schopnost vzájemně si předávat zkušenosti bez předsudků s maximální vstřícností a otevřeností vůči ostatním, snahu o pochopení kultur jiných národů.

Nejsou vaše představy příliš idealistické?

Jistě že jsou, ale bez ideálů by svět nemohl existovat. Nebo mohl, ale byl by rozhodně horší. Máme samozřejmě své limity, ale každý z nás může přispět svým dílem. Rád vyprávím bajku o malém ptáčkovi, a povím ji i vám. Jednou jel rytíř na koni a uviděl malého ptáčka, červenku, jak se vznáší na obloze. Zeptal se: Co to děláš ptáčku? A červenka odpověděla: Podpírám nebe. Rytíř na to: Ty jsi ale opravdu hodně hloupý pták. Jak by mohl takový malý ptáček udržet tak obrovskou věc jako nebe? Ale ptáčka to nevyvedlo z míry, a odpověděl: Každý dělá, co může...

Tím chci říci, že i krůček, který se někomu může zdát malý, nebo dokonce směšný, může mít svou váhu. Jde to samozřejmě pomalu, ale snažíme se postupovat vpřed. Já třeba jako Ir, nemluví úplně dobře anglicky, podobně jako má francouzská kolegyně a další. Občas je obtížné si vzájemně porozumět. Ale snažíme se o to. Naše organizace AITA/IATA má motto: Prostřednictvím divadla k výchově a porozumění. Myslíme si, že divadlo je tím nevhodnějším nástrojem.

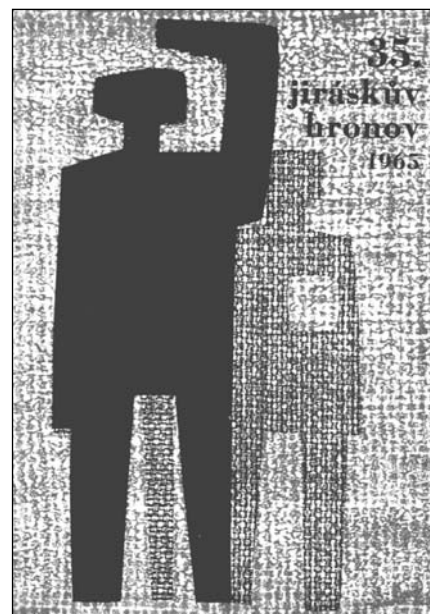
Jana Soprová

strana 16 →

in the beginning. Good acting made the story of the two KGB men who come to arrest Jelizaveta clear. Jelizaveta does not fall victim; instead she plays with the men and manipulates them as if they were puppets. The singing of texts written by Russian classical authors was a well-chosen addition to the performance.

Hopefully the level of the performances will stay the same in the coming days or even get better and so should the weather.

Joke Elbers

JH 1965 Obálka programové brožury 35. Jiráskův Hronov

JH 1965, Bratislava-Nivy, OB, Samopašné hry

Sponzoři 80. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. Hronov- Generální partner
RWE Transgas, a. s.
Saar Gummi Czech, s.r.o.
Jiří Grätz - CES-EKO
EUROVIA CS, a. s.
STRABAG a. s.
Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
Sico Rubena, s. r. o. Velké Poříčí
TSR Czech Republik s.r.o.
GD-Net s. r. o., Náchod
DABONA s.r.o. Rychnov nad Kněžnou
COROLL s.r.o. Hronov
Konika Minolta Business Solutions Czech,
s.r.o. Hradec Králové
Vodovody a kanalizace, a. s. Náchod
Česká spořitelna a. s.
HAŠPL a. s. Velké Poříčí
ČSOB Náchod
Primátor a.s. Náchod
CDS Náchod, s. r. o.
Veba, textilní závod, a. s. Broumov
Pekařství „U zvonu“ Náchod
ECHI
Detecha
Nutricia DEVA
MESA Parts
Bezodos
Marcela Červená – prodejna svítidel
Bazény Machov
Agro
Eltym Hronov
Elektro Drapač

S kým a jak pod deštník?

Na vysušenou zem dopadly první kapky deště a v předních tlapkách lidí vyrostly první deštníky. Jako mávnutím kouzelného proutku se dvounozí obyvatelé planety Země začali měnit v kytky. Deštníková květenství nejrozmanitějších druhů přetvořila doposud suchou šedou ulici v rozkvetlou louku.

Drobný problém ovšem nastal v okamžiku, když protivodní květinu neměl každý, kdo ji potřeboval. Prší a prší a co si budeme nalhávat, sucho je většinou pohodlnější než vlhko. Téměř každý je raději, že to „má v suchu“ než, když „mu teče do bot“. Existuje několik možností, jak se nenechat rozhodit padajícími kapkami. Samozřejmě, že se dá kličkovat mezi kapkami, existuje dokonce studie, která tvrdí, že kdo běží, zmokne méně, než kdo jde pomalu. Tato metoda ovšem neřeší spolehlivě pohodlí sucha podobně jako naprostá ignorace deště. Další možností je požádat o deštníkový azyl někoho, kdo v danou chvíli cenný nepromokavý majetek vlastní. A zde vznikají další překerní okolnosti. Koho žádat? Jakým způsobem? Co když mě dotyčný(á) odmítne. Celá situace nějakým podivným způsobem připomíná pozvání na rande. Mám se mačkat na člověka, kterého doposud intimně neznám? Mám

oslovit osobu sejného, či druhého pohlaví? Mám vypadat jako dotěra, anebo raději moknout. A co víc: Vystavuji se riziku odmítnutí!

Jednoznačný návod, jak a koho požádat o útočiště pod kusem nepromokavé látky, neexistuje. Zkusili jsme vymyslet několik schůdných způsobů, jak o azyl v deštníkovém hájemství požádat:

1. Slečno, mohl bych nemoknout vedle vás? (pro muže)
2. Mohl(a) bych uschnout ve srážkovém stínu vašeho paraplete? (unisex)
3. Mohl bych vám na chvílku podržet deštník? (pro muže)
4. Pojdme spolu sušit hubu... (unisex)
5. Mohu si sáhnout na vaše madlo? (pro vulgární ženu)
6. Byl byste tak galantní a nabídl mi přístřeší? (pro ženu)
7. Je pod tím deštníkem opravdu takové sucho, jak to vypadá? (unisex)

-saj-

Hronov očima dívek:

Nauč se úplně nový hustokrutý intoš hlášky

Milý seminaristo/lektore/návštěvníku JH, snažíš se nás večer co večer sbalit v Tritonu, Hororu či dalších knajpách. Jsi většinou nešikovný a moc ti to nejde. Poradíme ti: překvap nás třeba úplně nečekanou intoš hláškou, který natuty neodoláme:

- Slečno, právě jdu z chmurného dystopického podobenství o údělu mužů v 21. století, potřebuji kontemplativní terapii.
- Znáš se s Alešem Bergmanem, potom vás seznámím, chceš?
- Víš, že mi strašně připomínáš mou mrtvou sestru, kterou jsem nikdy neviděl?
- Ženo má, bodej, klidu mi dodej!
- Sem betální ikváč, žádná gramla. Bestovní čičinka jako ty nebude dělat Boženu, co, laskonko?

jak se na Hronově ubytovat aneb Cesta tam a zase zpátky

Před nějakými třiceti lety jsem začínal tím, že jsem měsíc před JH napsal svým hronovským kamarádům: „Milý Borku a Miko, myslíte, že bych zase mohl u vás na zahradě...?“ A v trávě jsem pak našel zabodnutou tabulku se značkou stanu a nápísem „Tady bydlí Luděk“. Poslední noc zpravidla zapršelo a já pak doma sušil stan na půdě.

Pak jsem z pohodlně, takže před deseti lety jsem na tomtéž místě už spal ve svém tehdejší komfortním voze Škoda 1203.

Letos už hrozila nejvyšší míra zpadouření - ubytování přímo oficiální. Když jsem ale došel na internát hotelové školy, pochopil jsem, o čem to Mistr Jirásek napsal Z Čech až na konec světa (a to tuhle cestu nikdo nepodnikal po půlnoci), a skončil jsem ve svém Fordu Transitu na trávníčku před hřbitovní zdi (přece nebudu zase otravovat kamarády). Jenže druhý den mě probudil řev sekačky, která okusovala trávník blíž a blíž...

A tak nakonec spím zase na zahradě, kde kdysi bývala tabulka Tady bydlí...

...Luděk Richter

PS: Dozvídám se, že příspěvek má být koncipován jako rada. Radím tedy všem zájemkyním, které jsou bez střechy nad hlavou...

aneb hledáme hronovskou hospodu s duší. zn.: spěchá

Bašta na Baště

Menu za 55 Kč. Polévka, nápoj a hlavní jídlo. Za to se nikde jinde v Hronově nenajíte. Krom toho i ostatní položky jídelníčku představují slušný výčet poměrně laciných jídel, která si můžete dát. Pokud se týče úrovně Pajzl Geistu, zatím téměř žádný není k nalezení. Restaurace působí příliš krátkou dobu, leč vydrží-li, má našlápnuto na festivalovou legendu hned z několika důvodů. Nízké ceny jsem již jmenoval. Dále je to denně grilované vepřové na přilehlé zahrádce pod deštníky, nezkušený, ale o to více ochotný personál, domácí kuchyně a absence nepoživatelných či hůře požitelných jídel.

-saj-

Pár vět na povzbuzení

Propili jste se do rána? Propijete se i do dalšího.

Nezoufejte, že se nespřchujete. Pravidelná hygiena škodí zdraví a oslabuje obranyschopnost organismu.

Pokud vám došly finanční prostředky vymezené na pití nestandardních nápojů, nic se neděje. Prdlavka je zcela zdarma.

Nezahledli jste se ráno v zrcadle? Svoji přeměnu v nočního tvora jste dovedli k dokonalosti!

Ano, i vás si jednoho dne někdo vezme.

Taky si myslíte, že Pavel Kohout potřebuje svůj šem-ham-foráš? Jste geniální!

Váš organismus není unavený, to se vám jenom zdál nějaký ošklivý sen a za chvíli se všechno zlepší.

Je vám zle po flámu? Podívejte se okolo sebe - rozdělená bolest je poloviční bolest.

Konečně jste se vyspali? Podívejte se okolo sebe - sdílená radost je dvojnásobná radost.

9:00 - Učebna v ZUŠ
Rozborový seminář SČDO

13:00 - Učebna DK
Rozborový seminář pro zahraniční účastníky

14:00 - Jídelna Hotelové školy
Problémový club
(Alelujá, dobří lidé + Božka + Postav na čaj)

ZP 14:00 - Sokolovna (95min.)
Rádobydivadlo Klapý
Elegie tyrolská

ZP 16:00 a 18:00 - U hřbitova (60min.)
Geisslers Hofcomedianen Kuks
Fitzli Putzli

ZP 16:15 a 19:00 - Sál Josefa Čapka (65min.)
DS Ty-já-tr/Bylo nebylo, Divadlo Radar Praha
Pohádky do kapsy

ZP 16:30 a 19:45 - Jiráskovo divadlo (85min.)
Divadlo J. Kármána - Kármán J. Színház Lučenec, Slovensko
Perón

DP 17:00 hodin - Park A. Jiráska
Muzica per Quattro a Zuzana Meierová

DP 19:00 hodin - Park A. Jiráska
Duo Kmen
Kouzlo starých českých lidových písniček

DP 20:00 hodin - Kavárna Blanka
Ošklivé písně o hezkém světě - Inženýr Vladimír (rockband)

DP 21:30 hodin - Park A. Jiráska
Paměti Amorovy - průřez dějinami lásky

ZP 22:00 - Sokolovna (50min.)
Frei Körper Kultur Semily
Wir tanzen konzentriert!

23:00 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskuzní klub
(Peron + Pohádky do kapsy + Elegie tyrolská + Fitzli Putzli)

UPOZORNĚNÍ

V představení souboru Frei Körper Kultur Svitavy „Wir tanzen konzentriert!“, které se hraje ve čtvrtek, v pátek a sobotu v sokolovně, vystupují zcela nuzí herci.

Zpravodaj 80. Jiráskova Hronova 2010

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Novotná,
Jan Švácha, David Slížek,

Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)

Ilustrace DD: David Daenemark

Stránky festivalu: <http://www.mestohronov.cz>

E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Redakční uzávěrka: 4. srpna 2010 v 04:00h

Vychází: 4. srpna 2010 ve 14:00h

Neprošlo jazykovou úpravou!

9:00 - Učebna v ZUŠ
Rozborový seminář SČDO

DP 10.00 hodin - Park Josefa Čapka
Divadýlko Mrak
Vodnická pohádka

13:00 - Učebna DK
Rozborový seminář pro zahraniční účastníky

14:00 - Jídelna Hotelové školy
Problémový club
(Nevěsta, Frank pátý, Taková láska, Richard 3)

ZP 14:00, 16:30 a 20:30 - Sál Josefa Čapka (85min.)
DDS Hladká vrtule 3. ZŠ Slaný
Božka aneb Jak to možná nebylo?

Cirkus Mlejn Praha
Postav na čaj!

ZP 14:00, 18:30 a 22:00 - Sokolovna (95min.)
Rádobydivadlo Klapý
Elegie tyrolská

ZP 16:00 a 21:00 - Jiráskovo divadlo (125min.)
DŠ Doveda Sloupnice
Alelujá, dobří lidé

DP 16.00 hodin - Park Josefa Čapka
Zlaté slunce
Festival amatérských folkových skupin

ZP 17:00 a 19:00 - U hřbitova (60min.)
Geisslers Hofcomedianen Kuks
Fitzli Putzli

DP 20.00 hodin - Park Josefa Čapka
Festival folkových skupin

23:15 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskuzní klub
(Alelujá, dobří lidé + Božka + Postav na čaj)

DP - doprovodný program

ZP - základní program

Změna programu vyhrazena!

V případě nepříznivého počasí

se doprovodný program v parku ruší!

Upozornění

Komu schází klíče (i od auta), ať se na ně zkusí poptat v informačním centru. Několik objemnějších svazků tam leží a čeká na svého majitele.

Včera přšelo. Opravdu přšelo. Ovšem ani dešť neodradil herce Divadýlka Mrak, aby zahráli dětem v parku Dvě pohádky z peřiny. V pláštěnkách, pod deštníky, i zapůjčenými přístřešky a stany si tak děti užily Otesánka a Budulínka. Hercům, kteří ještě teď suší své loutky, za to patří DÍK!

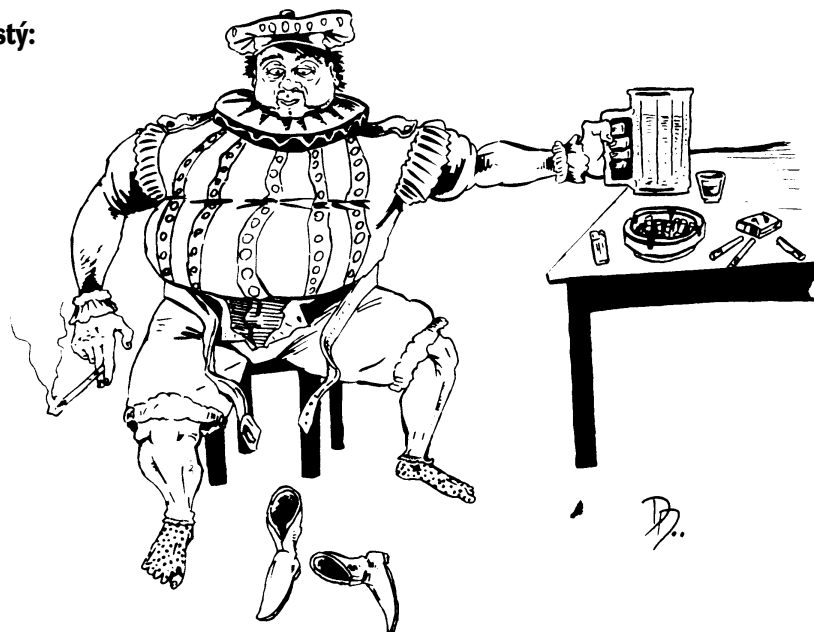
red

Ať žije divadlo!

Devět výjevů ze života divadelníků nám pro Zpravodaj namaloval mladý a nadějný umělec David Daenemark z Rakovníka. Zkuste odhalit jeho myšlenky a napsat nám, co znázorňuje konkrétně tento obrázek... Neoriginálnější nápad oceníme.

Pište sms na 606 644 294 nebo e-mail na zpravodaj.jh@centrum.cz nejpozději do 01:00 hodin.

Výjev šestý:

red

Výjev pátý:

- To čumím na drát.
- Ochotnické divadlo věznice Ruzyně.
- Vykuř mi můj mega-fon!
- Tato kresba nemá potenciál stát se vtipem.
- Režisér Hororu.
- To je teda Megafot...
- Bývalý Rasta.
- Hi, baby. I´m Rector... DIRector...

Redakce se rozhodla tentokrát cenu neudělit...

red

Při náročných přípravách Jiráskova Hronova se Marcela Kollertová rozhodla, že už toho bylo dost, a že si odpočine na půdě. Ale při vzácném objevu odznaků, které připomínají 70. výročí narození Aloise Jiráska, úplně zapoměla na veškerá trápení, načerpala nových sil a rozhodla se také, že se s účastníky festivalu o radost z nálezu podělí. Máte možnost si odznak zakoupit v informačním centru za pajčku. No, není to nádherné! Vydejte se také doma na půdu, ale opravdu jen za účelem divadelní archeologie.

red